ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ 2

Άρης

Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ)

Ηλικία	9 ετών
Τάξη	Δ΄ Δημοτικού, γενικό σχολείο
Υποστήριξη	Χωρίς θεσμική υποστήριξη ακόμη, σε συνεργασία με την ΕΔΕΑΥ
Κύριο ζητούμενο	Θετική στήριξη συμπεριφοράς, συνεργασία με δύο νοικοκυριά

Πριν ξεκινήσετε

Το περιστατικό είναι φανταστικό και γράφτηκε για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα είναι συμπτωματική. Στις εργασίες σας μη χρησιμοποιήσετε ποτέ στοιχεία πραγματικών παιδιών, ακόμη κι αν γνωρίζετε ένα παρόμοιο περιστατικό.

Οι εργασίες του μαθήματος αξιολογούν μόνο τις ψηφιακές σας δεξιότητες, όχι την ποιότητα της παρέμβασης. Το περιστατικό σάς δίνει ένα ρεαλιστικό περιεχόμενο για να δουλέψετε, και μια πρώτη γεύση από την εργασία που ίσως κάνετε στο μέλλον.

Γνωρίστε τον Άρη

Ο Άρης είναι εννέα ετών και φοιτά στη Δ΄ Δημοτικού. Είναι ενθουσιώδης, αστείος και γενναιόδωρος, και είναι πάντα ο πρώτος εθελοντής. Στο ποδόσφαιρο είναι ταλαντούχος, φτιάχνει εντυπωσιακές κατασκευές και στα πειράματα των Φυσικών δεν μπορεί να περιμένει να αρχίσει.

Στην τάξη σηκώνεται συχνά από τη θέση του, διακόπτει και απαντά πριν ολοκληρωθεί η ερώτηση. Χάνει βιβλία και τετράδια και ξεκινά εργασίες που σπάνια ολοκληρώνει. Στα διαλείμματα, κυρίως στο ποδόσφαιρο, αντιδρά παρορμητικά όταν χάνει, και έχουν ήδη καταγραφεί δύο συγκρούσεις με συμμαθητές. Κάποιοι γονείς της τάξης ζήτησαν από τη διεύθυνση να μετακινηθεί ο Άρης σε άλλο τμήμα. Ο δάσκαλός του νιώθει εξαντλημένος.

Πέρυσι παιδοψυχίατρος διέγνωσε ΔΕΠΥ. Οι γονείς του είναι χωρισμένοι και ο Άρης μένει εναλλάξ μία εβδομάδα σε κάθε σπίτι. Στο σπίτι του πατέρα οι κανόνες είναι αυστηροί. Στο σπίτι της μητέρας είναι πιο χαλαροί, με διαφορετική ώρα ύπνου και διαφορετικά όρια στις οθόνες. Οι δύο γονείς δεν επικοινωνούν εύκολα μεταξύ τους, αλλά ο καθένας θέλει να ενημερώνεται από το σχολείο.

Τι είναι η ΔΕΠΥ;

Η ΔΕΠΥ είναι νευροαναπτυξιακή κατάσταση με τρία βασικά χαρακτηριστικά: απροσεξία (δυσκολία στη διατήρηση της προσοχής, στην οργάνωση και στην ολοκλήρωση εργασιών), υπερκινητικότητα (έντονη ανάγκη για κίνηση) και παρορμητικότητα (δυσκολία να σκεφτεί κανείς πριν δράσει ή να περιμένει τη σειρά του). Διακρίνονται τρεις μορφές: με κυρίως απροσεξία, με κυρίως υπερκινητικότητα-παρορμητικότητα, και συνδυασμένη. Στα κορίτσια εμφανίζεται συχνότερα η μορφή με κυρίως απροσεξία, γι’ αυτό συχνά περνά απαρατήρητη.

Η ΔΕΠΥ δεν είναι αποτέλεσμα «κακής ανατροφής» και ο Άρης δεν είναι «κακό παιδί». Οι δυσκολίες του σχετίζονται με τις εκτελεστικές λειτουργίες του εγκεφάλου, δηλαδή τον σχεδιασμό, την οργάνωση και τον αυτοέλεγχο. Βοηθούν η σαφής δομή, οι λίγοι και ξεκάθαροι κανόνες, η άμεση θετική ενίσχυση, τα σύντομα διαλείμματα κίνησης και, κυρίως, η συνέπεια ανάμεσα σε σχολείο και οικογένεια.

Λεξιλόγιο

Οι θεσμικοί όροι περιγράφονται απλοποιημένα, για να σας βοηθήσουν να κατανοήσετε το περιστατικό.

- **ΕΔΕΑΥ (Επιτροπή Διεπιστημονικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης):** Ομάδα ειδικών που λειτουργεί σε επίπεδο σχολείου ή ομάδας σχολείων. Κάνει μια πρώτη αξιολόγηση των αναγκών και στηρίζει τους εκπαιδευτικούς μέσα στο σχολείο.
- **ΕΕΠ (Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό):** Επαγγελματίες που εργάζονται στα σχολεία δίπλα στους εκπαιδευτικούς, όπως ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές και φυσικοθεραπευτές.
- **ΕΠΕ (Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης):** Γραπτό σχέδιο για έναν συγκεκριμένο μαθητή: τι μπορεί ήδη, τι χρειάζεται, ποιοι είναι οι στόχοι, ποιες προσαρμογές θα γίνουν και ποιος είναι υπεύθυνος για τι.
- **ΚΕΔΑΣΥ (Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης):** Δημόσια υπηρεσία που αξιολογεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και προτείνει μέτρα υποστήριξης. Στελεχώνεται από εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και άλλους ειδικούς.

Ποιοι εμπλέκονται

Γύρω από κάθε παιδί δουλεύει μια ομάδα. Αυτοί είναι οι ρόλοι που θα συναντάτε στις εργασίες του εξαμήνου για το περιστατικό σας:

- Εκπαιδευτικός της τάξης
- Ψυχολόγος του σχολείου (ΕΕΠ)
- Εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής (μέλος της ΕΔΕΑΥ)
- Διευθυντής/Διευθύντρια του σχολείου
- Μητέρα
- Πατέρας

Τα ερωτήματα που τίθενται

Αυτά είναι τα ζητήματα που θα απασχολούσαν μια πραγματική ομάδα υποστήριξης. Δεν χρειάζεται να τα απαντήσετε «σωστά». Θα σας δώσουν όμως το περιεχόμενο για τις εργασίες σας.

- Ποιο σύστημα θετικής ενίσχυσης θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην τάξη;
- Πώς καταγράφουμε αντικειμενικά τη συμπεριφορά, ώστε να ξέρουμε αν η παρέμβαση βοηθά;
- Πώς ενημερώνουμε ισότιμα και ουδέτερα δύο γονείς που ζουν χωριστά;
- Πώς απαντάμε στις ανησυχίες άλλων γονέων χωρίς να αποκαλύψουμε στοιχεία για τον Άρη;

Άρης μέσα στο εξάμηνο

Τα τεχνικά βήματα κάθε εργασίας είναι ίδια για όλα τα περιστατικά. Αλλάζει μόνο το περιεχόμενο. Ο πίνακας δείχνει πώς εντάσσεται το περιστατικό σας σε κάθε μάθημα. Τις ακριβείς οδηγίες θα τις βρίσκετε κάθε εβδομάδα στο Φύλλο Εργασίας.

#	Μάθημα	Τι θα κάνετε με αυτό το περιστατικό
1	**Διαχείριση αρχείων & συμπίεση**	Δημιουργείτε τον «Φάκελο_Υποστήριξης_Π2» και γράφετε μια περίληψη 5–7 προτάσεων για τον Άρη, με δικά σας λόγια.

#	Μάθημα	Τι θα κάνετε με αυτό το περιστατικό
2	**Google Drive**	Η ομάδα του Περιστατικού 2 μοιράζεται τον φάκελο με τους ρόλους του κοινού πίνακα. Για σκέψη: Πρέπει η μητέρα και ο πατέρας να έχουν ακριβώς την ίδια πρόσβαση; Γιατί;
3	**Κειμενογράφος Ι: Συνεργατική συγγραφή**	Συνεργατικό προσχέδιο ΕΠΕ για τον Άρη: δυνατά σημεία, ανάγκες, στόχοι και προσαρμογές.
4	**Κειμενογράφος ΙΙ: Δομημένα έγγραφα**	Πρόταση Παρέμβασης με θέμα: «Σχέδιο θετικής στήριξης συμπεριφοράς στην τάξη και στο διάλειμμα».
5	**Αναζήτηση πληροφοριών**	Ενδεικτικές λέξεις-κλειδιά: ΔΕΠΥ θετική ενίσχυση τάξη · ADHD "classroom behavior" intervention "positive reinforcement"
6	**Αξιολόγηση πηγών & βιβλιογραφία**	Συγκρίνετε μια επιστημονική πηγή με άρθρα που αποδίδουν τη ΔΕΠΥ αποκλειστικά στη διατροφή ή στις οθόνες.
7	**PDF**	Φάκελος παραπομπής προς το ΚΕΔΑΣΥ: κοινό έντυπο συμπληρωμένο με στοιχεία του Άρη, σαρωμένη σημείωση παρατήρησης και η Πρόταση Παρέμβασης σε ένα PDF.
8	**Google Slides**	Παρουσίαση 6 διαφανειών για τη συνάντηση του σχολείου με τους δύο γονείς.
9	**Google Forms**	Ερωτηματολόγιο που θα συμπληρώσει ξεχωριστά κάθε γονέας για τις ρουτίνες στο σπίτι του.
10–11	**Υπολογιστικά φύλλα Ι & ΙΙ**	Σύνολο δεδομένων 30 σχολικών ημερών. Μέτρηση: Αριθμός περιστατικών σύγκρουσης ανά ημέρα. Φάση «Κατά την παρέμβαση»: σύστημα θετικής ενίσχυσης και σύντομα διαλείμματα κίνησης μέσα στο μάθημα.
12	**Email & ασφάλεια λογαριασμού**	Ενημερωτικό email προς τους δύο γονείς, email στο ΚΕΔΑΣΥ με τον φάκελο και ανακοίνωση προς τους γονείς της τάξης για νέους κανόνες στο διάλειμμα.
13	**Προσωπικά δεδομένα & ΤΝ**	Ψευδωνυμοποίηση μιας φανταστικής αναφοράς για τον Άρη. Η διάγνωση είναι δεδομένο υγείας. Στον φάκελο υπάρχουν επίσης πληροφορίες για την οικογενειακή κατάσταση, που χρειάζονται διακριτική διαχείριση.

Για σκέψη

Δεν βαθμολογούνται. Κρατήστε τις στο μυαλό σας καθώς δουλεύετε με το περιστατικό.

- Πώς θα νιώθατε αν ήσασταν ο Άρης και άκουγατε ότι κάποιοι γονείς δεν σας θέλουν στην τάξη;
- Γιατί η συνέπεια ανάμεσα σε σχολείο και σπίτι είναι τόσο σημαντική για ένα παιδί με ΔΕΠΥ;
- Πώς μπορεί το σχολείο να στηρίξει και τον κουρασμένο δάσκαλο;